

Cynnwys

TGAU CBAC mewn FFRANGEG

I'w Addysgu o 2012 I'w Ddyfarnu o 2014

	Tudalen
Crynodeb o'r Asesiad	2
Rhagarweiniad	3
Cynnwys y Fanyleb	5
Cynllun Asesu	7
Dyfarnu, Adrodd ac Ailsefyll	10
Gweinyddu'r Asesiad dan Reolaeth	11
Disgrifiadau o'r Graddau	14
Y Cwricwlwm Ehangach	16
Strwythurau Gramadegol	18

Manyleb linol yw hon: rhaid cymryd pob asesiad ar ddiwedd y cwrs.

FFRANGEG

CRYNODEB O'R ASESIAD

Uned 1: Gwrando (20%) Papur Ysgrifenedig: tua 35 munud (S), tua 45 munud (U) 40 marc (40 GMU)
Gwrando a Deall gydag ymatebion dieiriau ac ymatebion geiriol yn Gymraeg/Saesneg.
Uned 2: Siarad (30%) Asesiad dan Reolaeth (di-haen) 40 marc (60 GMU)
2 dasg: Sgwrs strwythuredig Cyflwyniad a thrafodaeth
Uned 3: Darllen (20%) Papur Ysgrifenedig: 35 munud (S) 45 munud (U) 40 marc (40 GMU)
Darllen a Deall gydag ymatebion dieiriau ac ymatebion geiriol yn Gymraeg/Saesneg.
Uned 4: Ysgrifennu (30%) Asesiad dan Reolaeth (di-haen) 40 marc (60 GMU)
2 dasg ysgrifenedig o wahanol gyd-destunau.

DARPARIAETH YR ASESU A'R ARDYSTIO

	Cod Cofrestru		Mehefin 2014 a phob blwyddyn wedi hynny
	Pwnc	Opsiwn*	
Uned 1	4221	01 neu W1 (S)	✓
	4221	02 neu W2 (U)	✓
Uned 2	4222	01 neu W1	✓
Uned 3	4223	01 neu W1 (S)	✓
	4223	02 neu W2 (U)	✓
Uned 4	4224	01 neu W1	✓
Dyfarniad Pwnc	4220	LA neu UL	✓

* Codau Opsiwn

Cyfrwng Saesneg 01, Cyfrwng Cymraeg W1 - ar gyfer unedau
 Cyfrwng Cymraeg UL, Cyfrwng Saesneg LA - ar gyfer dyfarniad pwnc

Rhif Achredu'r Cymhwyster: 500/4569/6

Manyleb linol yw hon: rhaid cymryd pob asesiad ar ddiwedd y cwrs.

FFRANGEG

1

RHAGARWEINIAD

1.1 Sail Resymegol

Bydd y fanyleb TGAU Ffrangeg yn naturiol yn cyfoethogi ymwybyddiaeth Ewropeaidd a byd-eang ymgeiswyr. Yn yr un modd, bydd cyfleoedd yn codi'n naturiol i archwilio agweddau ysbrydol, moesol, moesegol a diwylliannol testunau a astudiwyd. Bydd fersiynau Cymraeg o fanylebau a phapurau cwestiynau ar gael. Bydd cyfleoedd i ymgeiswyr ddatblygu eu Sgiliau Allweddol.

1.2 Nodau a Chanlyniadau Dysgu

Dylai dilyn cwrs TGAU Ffrangeg annog myfyrwyr i gael mwynhad a budd o ddysgu iaith, a chael eu hysbrydoli, eu cyffroi a'u newid wrth ddilyn cwrs astudio eang, cydlynol, boddhaus a gwerth chweil. Dylai dysgwyr gydnabod bod eu gwybodaeth, eu dealltwriaeth a'u sgiliau ieithyddol yn eu helpu i gymryd eu lle mewn cymdeithas fyd-eang amlieithog a rhoi iddynt hefyd sail addas ar gyfer astudio pellach a defnydd ymarferol o'r iaith. Dylai'r fanyleb TGAU Ffrangeg baratoi dysgwyr i wneud penderfyniadau gwybodus am gyfleoedd dysgu pellach a dewisiadau gyrfa.

Bydd y fanyleb TGAU Ffrangeg yn galluogi dysgwyr i:

- ddatblygu dealltwriaeth o'r iaith mewn amrywiaeth o gyd-destunau
- datblygu gwybodaeth o'r iaith a sgiliau dysgu iaith
- datblygu'r gallu i gyfathrebu'n effeithiol yn yr iaith
- datblygu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o wledydd a chymunedau lle mae'r iaith yn cael ei siarad.

1.3 Dysgu Blaenorol a Dilyniant

Er nad oes unrhyw ofyniad penodol am ddysgu blaenorol, mae'r fanyleb hon yn adeiladu ar astudio Ffrangeg yng Nghyfnod Allweddol 3. Gall unrhyw ymgeisydd ddilyn y fanyleb hon, beth bynnag fo'i gefndir o ran rhyw na'i gefndir ethnig, crefyddol neu ddiwylliannol. Nid yw'r fanyleb hon yn benodol i oed ac felly mae'n darparu cyfleoedd i ymgeiswyr ymestyn eu dysgu gydol oes.

1.4 Cydraddoldeb ac Asesu Teg

Mae TGAU yn aml yn gofyn am asesu ystod eang o gymwyseddau. Mae hyn oherwydd eu bod yn gymwysterau cyffredinol ac felly'n paratoi ymgeiswyr ar gyfer amrywiaeth eang o alwedigaethau a chyrсияu o safon uwch.

Adolygwyd y meini prawf cymhwyster a phwnc TGAU diwygiedig i nodi a oedd unrhyw rai o'r cymwyseddau yr oedd eu hangen ar y pwnc yn creu rhwystr i unrhyw ymgeiswyr anabl. Os felly, adolygwyd y sefyllfa eto i sicrhau na fyddai cymwyseddau o'r fath yn cael eu cynnwys ond lle roedd hynny'n hanfodol i'r pwnc. Trafodwyd casgliadau'r broses hon gyda grwpiau anabledd a phobl anabl.

Gwneir addasiadau rhesymol ar gyfer ymgeiswyr anabl fel bod yr asesiadau o fewn eu cyrraedd. Am y rheswm hwn, ychydig iawn o ymgeiswyr fydd â rhwystr llwyr rhag gallu cymryd rhan mewn unrhyw ran o'r asesiad. Mae gwybodaeth am addasiadau rhesymol i'w chael yn nogfen y Cyd-gyngor Cymwysterau (JCQ) sef *Rheoliadau ac Arweiniad: Trefniadau Mynediad, Addasiadau Rhesymol ac Ystyriaeth Arbennig*. Mae'r ddogfen hon ar gael ar wefan y CGC (JCQ) (www.icq.org.uk) ac yn Gymraeg ar wefan CBAC (www.cbac.co.uk).

Gan ddibynnu ar ddifrifoldeb yr anabledd, efallai na fydd yn bosibl i ymgeiswyr â nam lleferydd neu glyw fodloni'r meini prawf ar gyfer asesu sgiliau siarad a gwranddo. Gan ddibynnu ar ddifrifoldeb yr anabledd, efallai na fydd yn bosibl i ymgeiswyr â nam golwg fodloni'r meini prawf ar gyfer asesu darllen.

Efallai y bydd ymgeiswyr na fydd rhan sylweddol o'r asesiad o fewn eu cyrraedd o hyd, hyd yn oed ar ôl archwilio pob posibilrwydd trwy addasiadau rhesymol, yn dal i allu derbyn dyfarniad. Byddent yn cael gradd ar sail y rhannau o'r asesiad a gymerwyd ganddynt a byddai'n cael ei nodi ar eu tystysgrif nad yw'r holl gymwyseddau wedi'u cyflawni. Bydd hyn yn parhau i gael ei adolygu ac efallai y caiff ei newid yn y dyfodol.

1.5 Codau Dosbarthu

Ar gyfer pob manyleb, rhoddir cod dosbarthu cenedlaethol sy'n nodi i ba faes pwnc y mae'n perthyn. Y cod dosbarthu ar gyfer y fanyleb hon yw 5650.

Dylai canolfannau nodi, yn achos yr ymgeiswyr hynny sy'n cofrestru am fwy nag un cymhwyster TGAU gyda'r un cod dosbarthu, mai un radd yn unig (yr uchaf) a gyfrifir at ddibenion Tablau Perfformiad Ysgolion a Cholegau.

Gall canolfannau gynghori ymgeiswyr, os byddant yn dilyn dwy fanyleb â'r un cod dosbarthu, y bydd ysgolion a cholegau'n debygol iawn o farnu eu bod wedi cyflawni un yn unig o'r ddwy TGAU. Efallai mai'r un farn a lunnir os bydd ymgeiswyr yn dilyn dwy fanyleb TGAU sydd â chodau dosbarthu gwahanol ond sydd â gorgyffwrdd sylweddol o ran cynnwys. Dylai ymgeiswyr sydd ag unrhyw amheuan ynghylch eu cyfuniadau o bynciau gysylltu â'r sefydliad y dymunant symud ymlaen iddo cyn cychwyn ar eu rhaglenni.

2

CYNNWYS

Bydd yn ofynnol i ymgeiswyr:

- wrando ac ymateb i wahanol fathau o iaith
- cyfathrebu ar lafar ar gyfer amrywiaeth o ddibenion
- darllen ac ymateb i wahanol fathau o iaith ysgrifenedig
- cyfathrebu'n ysgrifenedig ar gyfer amrywiaeth o ddibenion
- defnyddio a deall ystod o eirfa a strwythurau
- deall a chymhwyso gramadeg yr iaith, fel y nodir yn y fanyleb

Bydd y cynnwys a fydd yn cael ei astudio yn ymdrin â'r cyd-destunau bras canlynol:

Bywyd Personol a Chymdeithasol

Y Gymuned Leol

Byd Gwaith

Y Byd Ehangach

Dylai ymgeiswyr allu defnyddio iaith ar gyfer y dibenion canlynol:

dweud pa ieithoedd maent yn eu siarad a pha mor dda
 cyfarch a siarad â rhywun yn briodol yn yr iaith
 dweud a yw rhywbeth wedi ei ddeall ai peidio
 gofyn am ailadrodd rhywbeth
 sillafu a gofyn sut caiff rhywbeth ei sillafu
 gofyn beth yw rhywbeth yn yr iaith darged
 gofyn i rywun siarad yn fwy araf
 gofyn am esboniad, eglurhad a chymorth
 ymddiheuro
 gofyn a yw rhywbeth yn gywir
 cychwyn sgwrs
 mynegi cytundeb neu anghytundeb
 nodi hoff ddewis a rhoi rhesymau
 gofyn am ganiatâd i wneud pethau
 cwyno
 gofyn am gymorth a chynnig cymorth
 rhoi a cheisio barn

O fewn y cyd-destunau bras, caiff y meysydd canlynol eu cynnwys.

Bywyd Personol a Chymdeithasol

Yr hunan, teulu, ffrindiau, bywyd y cartref, siopa, prydau bwyd, byw'n iach, salwch a damweiniau, amser rhydd, ffasiwn, perthnasoedd, cynlluniau'r dyfodol.

Y Gymuned Leol

Tref frodorol, ysgol, addysg, yr amgylchedd lleol, llygredd, ailgylchu, cyfleusterau lleol, cymariaethau â threfi a rhanbarthau eraill, y tywydd a'r tymhorau.

Byd Gwaith

Profiad gwaith, swyddi rhan amser, gyrfaoedd y dyfodol, technoleg (anfon negeseuon, cyrchu gwybodaeth).

Y Byd Ehangach

Teithio a gwyliau, y cyfryngau, materion cymdeithasol (e.e. bywyd pobl ifanc heddiw, digartrefedd, trosedd, cyffuriau, byw'n iach, crefydd, gwleidyddiaeth), bywyd yn y gwledydd a'r cymunedau lle mae'r iaith yn cael ei siarad.

3

ASESU

3.1 Cynllun Aseu

Mae TGAU Ffrangeg yn cael ei asesu mewn haenau, h.y. caiff cydrannau/unedau sy'n cael eu hasesu'n allanol eu targedu ar ystod graddau o A*-D (Haen Uwch) a C-G (Haen Sylfaenol). Bydd y cwestiynau a'r tasgau'n cael eu llunio i alluogi ymgeiswyr i ddangos yr hyn y maent yn ei wybod, yn ei ddeall ac yn gallu ei wneud.

Gall ymgeisydd gofrestru am un haen yn unig ym mhob cydran yn ystod unrhyw gyfres arholiad penodol:

Haen	Graddau sydd ar gael
Uwch	A*, A, B, C, D
Sylfaenol	C, D, E, F, G

Dyfernir Gradd E i ymgeiswyr sydd prin yn methu ag ennill Gradd D ar yr Haen Uwch.

Bydd y cynllun aseu'n cynnwys:

Aseu Allanol**Gwrando - Uned 1**

Bydd yr arholiad, a fydd yn para tua 35 munud (+ 5 munud o amser darllen) ar yr Haen Sylfaenol a 45 munud (+ 5 munud o amser darllen) ar yr Haen Uwch, yn cael ei lunio i ganiatáu i ymgeiswyr ddangos eu bod yn gallu deall Ffrangeg llafar mewn amrywiaeth o sefyllfaoedd. Gwrandewir ar bob eitem ddwywaith. Caniateir pum munud i ymgeiswyr astudio'r cwestiynau cyn i'r recordiad gael ei chwarae.

Gwneir defnydd o ymatebion dieiriau, fel ticio blychau, dewis lluosog a chysylltu ac ymatebion geiriol yn y Gymraeg/Saesneg.

Gall y prawf gwrando aseu, ymysg pethau eraill, ddealltwriaeth o gyhoeddiadau cyhoeddus, cyfarwyddiadau a cheisiadau, cyfweliadau, eitemau newyddion, deialogau byr ac ymsonau monologau fel rhagolygon y tywydd.

Ni chaniateir geiriaduron.

Darllen - Uned 3

Bydd yr arholiad, a fydd yn para 35 munud ar yr Haen Sylfaenol a 45 munud ar yr Haen Uwch, yn cael ei lunio i ganiatáu i ymgeiswyr ddangos eu bod yn gallu deall ac ymateb i Ffrangeg ysgrifenedig mewn gwahanol gyweiriau a chyd-destunau ac o wahanol ffynonellau.

Gwneir defnydd o ymatebion dieiriau, fel ticio blychau, dewis lluosog a chysylltu ac ymatebion geiriol yn y Gymraeg/Saesneg.

Gall y prawf darllen asesu, ymysg pethau eraill, dealltwriaeth o hysbysiadau ac arwyddion cyhoeddus ysgrifenedig, erthyglau cylchgronau neu bapur newydd a gwybodaeth bersonol fel sydd i'w gael mewn llythyrau, nodiadau, negeseuon e-bost neu negeseuon.

Ni chaniateir geiriaduron.

Asesiadau dan Reolaeth

Siarad - Uned 2

Gall ymgeiswyr gwblhau asesiadau dan reolaeth ar unrhyw adeg yn ystod y cwrs.

2 Dasg. Byddant yn cynnwys:

Sgwrs strwythuredig
Rhoi cyflwyniad

Sgwrs strwythuredig yn seiliedig ar y cyd-destunau (4-5 munud) 20 marc.
Darperir fframweithiau ar gyfer y sgwrs strwythuredig neu gall canolfannau greu eu fframweithiau eu hunain yn seiliedig ar ddiddordebau pob ymgeisydd.

Rhoi cyflwyniad (5-7 munud) 20 marc.
Dewis rhydd o destun wedi'i gyflwyno gan yr ymgeisydd (2-3 munud) wedi'i ddilyn gan drafodaeth o'r cyflwyniad (3-4 munud).

Caiff tasgau eu gweinyddu a'u hasesu gan yr athro dosbarth a chaiff sampl ei anfon i CBAC i'w safoni.

Mae deunydd enghreifftiol wedi'i ddarparu yn y papurau asesu enghreifftiol.

Rhaid dewis y tasgau o gyd-destunau gwahanol.

Ysgrifennu - Uned 4

Gall ymgeiswyr gwblhau asesiadau dan reolaeth ar unrhyw adeg yn ystod y cwrs.

Rhaid i ymgeiswyr gwblhau dwy dasg, 20 marc yr un, y gellir eu cymryd o fanc tasgau a ddarperir gan CBAC, neu gall yr athro eu haddasu.

Bydd ymgeiswyr yn cwblhau'r holl waith o dan arolygaeth uniongyrchol mewn un sesiwn. Caniateir geiriaduron a bydd ymgeiswyr yn gallu gweld nodiadau a baratowyd ganddynt cyn y sesiwn ac y byddant yn cael eu cyflwyno gyda'u gwaith. Gellir cynhyrchu gwaith trwy TG ond rhaid i athrawon sicrhau nad oes modd cyrchu gwirwyr gramadeg a sillafu ar-lein.

Rhaid dewis y tasgau o gyd-destunau gwahanol.

Caiff yr holl waith ei anfon i CBAC i'w farcio.

3.2 Amcanion Asesu

Bydd gofyn i ymgeiswyr ddangos eu gallu i:

AA1 Deall iaith lafar

AA2 Cyfathrebu ar lafar

AA3 Deall iaith ysgrifenedig

AA4 Cyfathrebu'n ysgrifenedig

Mae pwysiadau'r amcanion asesu ar draws cydrannau'r arholiad fel a ganlyn:

	AA1	AA2	AA3	AA4	Cyfanswm
Gwranddo Uned 1	20%				
Siarad Uned 2		30%			
Darllen Uned 3			20%		
Ysgrifennu Uned 4				30%	
Cyfanswm y Pwysiad	20%	30%	20%	30%	100%

4 DYFARNU, ADRODD AC AILSEFYLL

Caiff cymwysterau TGAU eu hadrodd ar raddfa wyth pwynt o A* i G, ac A* yw'r radd uchaf. Bydd cyrhaeddiad disgyblion na fyddant yn llwyddo i gyrraedd y safon isaf bosibl i gael gradd yn cael ei gofnodi â'r llythyren U (annosbarthedig) ac ni fyddant yn derbyn tystysgrif.

Manyleb linol yw hon y mae'n rhaid cymryd pob asesiad ynddi ar ddiwedd y cwrs. Fodd bynnag, gall ymgeiswyr gwblhau'r asesiad dan reolaeth ar unrhyw adeg yn ystod y cwrs. Rhaid gwneud cydrannau allanol eto os yw ymgeiswyr yn dymuno ailsefyll. Gellir ailsefyll y gydran asesiad dan reolaeth hefyd yn ôl canllawiau a roddir yn 'Gweinyddu'r Asesiad dan Reolaeth'. Fel arall, gellir trosglwyddo'r marc GMU am y gydran hon i'w agregu gyda'r cydrannau allanol pan fyddant yn cael eu hailsefyll.

Caiff canlyniadau unedau unigol eu hadrodd ar raddfa marciau unffurf (GMU) gyda'r cyfatebiaethau gradd canlynol:

GRADD	MWYAFSWM	A*	A	B	C	D	E	F	G
Unedau 1 a 3	40	36	32	28	24	20	16	12	8
Unedau 2 a 4	60	54	48	42	36	30	24	18	12
Dyfarniad Pwnc	200	180	160	140	120	100	80	60	40

5

GWEINYDDU'R ASESAD DAN REOLAETH

Mae rheoliadau ar gyfer asesiad dan reolaeth yn cael eu diffinio ar gyfer tri cham yr asesiad:

- gosod y dasg
- gwneud y dasg
- marcio'r dasg

Ar gyfer pob cam mae'r awdurdodau rheoleiddio wedi nodi lefel benodol o reolaeth i sicrhau dilysrwydd a dibynadwyedd.

Mae'r asesiadau dan reolaeth yn ddi-haen ac mae'r gwahaniaethu'n digwydd yn ôl y canlyniad.

Siarad

Gosod y dasg Rheolaeth gyfyngedig

Mae lefel gyfyngedig o reolaeth er mwyn rhoi rhyddid a hyblygrwydd i athrawon ddyfeisio tasgau sy'n addas i ddiddordebau'r myfyrwyr. Bydd CBAC yn darparu banc o dasgau enghreifftiol (gellir gweld enghreifftiau yn y llyfrynnau asesu enghreifftiol) a fydd yn newid bob dwy flynedd. Gall canolfannau addasu'r tasgau hyn i fod yn addas i anghenion eu hymgeiswyr (rhoddir awgrymiadau am gwestiynau eraill yn y papurau asesu enghreifftiol). Rhaid i addasiadau canolfannau newid bob dwy flynedd hefyd.

Tasg 1 - Bydd ymgeiswyr yn cymryd rhan mewn sgwrs strwythuredig yn seiliedig ar fframwaith (gwe gysyniadau) wedi'i gysylltu ag un o'r cyd-destunau. Bydd y sgwrs yn para 4-5 munud.

Tasg 2 - Bydd ymgeiswyr yn rhoi cyflwyniad ar destun o'u dewis. Bydd y cyflwyniad yn para 2-3 munud a bydd trafodaeth gyda'r athro yn dilyn a fydd yn para 3-4 munud.

Gwneud y dasg Rheolaeth ganolig

Rhoddir manylion llawn y tasgau yn y llyfryn deunyddiau asesu enghreifftiol.

Gall ymgeiswyr weld y dasg Sgwrs Strwythuredig pythefnos cyn y prawf a gallant wneud nodiadau (penawdau byr yn unig). Dylid rhoi'r nodiadau hyn i'r athro ar ddiwedd y prawf.

Dylai'r dasg gyflwyno ddangos tystiolaeth o ymchwil yr ymgeisydd a all gynnwys ymchwiliad ar-lein neu astudiaeth trwy gyfryngau perthnasol eraill. Caniateir i ymgeiswyr ddefnyddio nodiadau byr (dim mwy na 30 o eiriau ar ffurf pwyntiau bwled) y dylai'r athro eu cadw. Gellir hefyd ddefnyddio ysgogiad gweledol fel ffotograff, cerdyn post neu wrthrych bychan.

Cyn y dasg, dylai athrawon drafod natur y cyflwyniad gyda'r myfyrwyr a chynnig cyngor ar sut i ymchwilio i'r pwnc a chyngor ar yr iaith. Ni ddylid cynnig cefnogaeth arall a rhaid i athrawon beidio â rhoi sylwadau ar y nodiadau a ddefnyddir i gefnogi'r cyflwyniad.

Yn ystod yr asesiadau, ni chaniateir i ymgeiswyr ddefnyddio geiriadur.

Caiff yr asesiadau eu cwblhau o dan oruchwyliaeth anffurfiol yn y dosbarth lle y gall ymgeiswyr weithio mewn grwpiau. Ar gyfer dibenion asesu, serch hynny, rhaid i ymgeiswyr ddarparu ymateb unigol.

Gall ymgeiswyr gael eu hasesu ar fwy nag un achlysur am bob tasg (gan ddefnyddio gwahanol dasgau) a gallant gyflwyno'r marciau gorau.

Marcio'r dasg Rheolaeth ganolig

Bydd athrawon yn cynnal ac yn asesu'r tasgau llafar gan ddilyn y meini prawf sydd wedi'u gosod yn y cynlluniau marcio yn y llyfryn asesu enghreifftiol.

Caiff ymgeiswyr eu recordio a chaiff sampl (yn seiliedig ar y niferoedd yn y grŵp a chan ddilyn canllawiau CBAC am bob pwnc) eu hanfon ym mis Mai i CBAC i'w safoni.

Rhaid i ganolfannau sicrhau bod safoni mewnlol gofalus yn digwydd lle y mae mwy nag un athro'n gyfrifol am farcio. Lle mae safoni mewnlol yn angenrheidiol, dylai'r athro sydd â chyfrifoldeb cyffredinol am y broses hon ddarparu amlinelliad ysgrifenedig (y dylid ei anfon at y safonwr) o'r trefnau a ddilynwyd.

Ysgrifennu

Gosod y dasg Rheolaeth gyfyngedig

Bydd yn ofynnol i ymgeiswyr gynhyrchu dau ddarn o waith ysgrifenedig o gyd-destunau gwahanol.

Dylai ymgeiswyr sy'n anelu at raddau G-D gynhyrchu 200-350 o eiriau dros y ddau ddarn a dylai ymgeiswyr sy'n anelu at raddau C-A* gynhyrchu 400-600 o eiriau.

Mae lefel gyfyngedig o reolaeth er mwyn rhoi rhyddid a hyblygrwydd i athrawon ddyfeisio tasgau sy'n addas i ddiddordebau'r myfyrwyr. Bydd CBAC yn darparu banc o dasgau enghreifftiol (gellir gweld enghreifftiau yn y llyfryn asesu enghreifftiol) a fydd yn newid bob dwy flynedd. Gall canolfannau addasu'r tasgau hyn i fod yn addas i anghenion eu hymgeiswyr (rhoddir awgrymiadau am ddewisiadau eraill yn y llyfryn asesu enghreifftiol) neu ddyfeisio eu tasgau eu hunain. Rhaid newid y tasgau hyn bob dwy flynedd.

Rhaid i ganolfannau sicrhau bod y tasgau wedi eu llunio neu eu haddasu i roi cyfle i ymgeiswyr ennill y marciau uchaf.

Gwneud y dasg Rheolaeth uchel

Rhoddir manylion llawn y tasgau yn y llyfryn deunyddiau asesu enghreifftiol.

Gall ymgeiswyr weld y dasg pythefnos cyn y prawf.

Gall paratoi cyn asesu gynnwys nodiadau dosbarth, gwerslyfrau, geiriaduron neu adnoddau TG a mewnbwn athrawon. Dylid annog ymgeiswyr i ymchwilio i'r pwnc a gall athrawon gynnig cyngor ar fethodoleg ymchwil a chynngor ar yr iaith. Ni ddylid cynnig unrhyw gefnogaeth arall. Rhoddir proforma gan CBAC lle y bydd athrawon yn cofnodi'r cyngor a roddwyd.

Caiff pob tasg ei chwblhau yn ystod gwers amserlen arferol (45-60 munud). Bydd ymgeiswyr yn cwblhau'r holl waith yn annibynnol o dan oruchwyliaeth ffurfiol a gallant ddefnyddio nodiadau (35-40 o eiriau mewn pwyntiau bwled) y mae'n rhaid eu cyflwyno ar ddiwedd y dasg.

Gall ymgeiswyr ddefnyddio geiriaduron a gallant gwblhau'r tasgau gan ddefnyddio TG ond mae'n rhaid i athrawon sicrhau nad oes modd cyrchu gwirwyr sillafu ar-lein a nodiadau gramadeg.

Gall ymgeiswyr gael eu hasesu ar fwy nag un achlysur am bob tasg (gan ddefnyddio tasgau gwahanol) a chyflwyno'r darnau gorau i'w marcio.

Marcio'r dasg Rheolaeth uchel

Caiff y ddwy dasg am bob ymgeisydd eu cyflwyno i CBAC ym mis Mai i'w marcio'n allanol.

Rhoddir canllawiau pellach ar yr asesiadau dan reolaeth mewn sesiynau HMS ac yn y llyfryn 'Canllawiau i Athrawon'.

Dilysu'r Asesiad dan Reolaeth

Mae gofyn i ymgeiswyr lofnodi mai eu gwaith nhw yw'r gwaith sy'n cael ei gyflwyno ac mae gofyn i athrawon/aseswyr gadarnhau mai gwaith yr ymgeisydd yn unig yw'r gwaith a gaiff ei asesu a'i fod wedi'i wneud dan yr amodau gofynnol. Bydd CBAC yn darparu copi o ffurflen ddilysu, sy'n ffurfio rhan o'r daflen glawr ar gyfer gwaith pob ymgeisydd. Mae'n bwysig nodi bod gofyn i **bob** ymgeisydd lofnodi'r ffurflen hon, ac nid yn unig y rhai hynny sydd â'u gwaith yn rhan o'r sampl sy'n cael ei chyflwyno i'r safonwr. Nid oes angen hysbysu CBAC o gamymddwyn a ddarganfyddir cyn i'r ymgeisydd lofnodi'r datganiad dilysu, ond rhaid ymdrin â hyn yn unol â dulliau gweithredu mewnol y ganolfan.

Cyn i unrhyw waith tuag at yr Asesiad dan Reolaeth gael ei wneud, dylid tynnu sylw ymgeiswyr at yr Hysbysiad i Ymgeiswyr perthnasol gan y CGC (JCQ). Mae hwn ar gael ar wefan y CGC (www.icq.org.uk) ac mae wedi'i gynnwys yn *Cyfarwyddiadau ar Gynnal Gwaith Cwrs/Portffolios*. Mae'r dogfennau hyn ar gael yn Gymraeg ar wefan CBAC (www.cbac.co.uk). Rhoddir arweiniad mwy manwl ynghylch atal llên-ladrad yn *Plagiarism in Examinations; Guidance for Teachers/Assessors*, sydd hefyd ar gael ar wefan y CGC.

6

DISGRIFIADAU O'R GRADDAU

Darperir disgrifiadau o'r graddau er mwyn rhoi syniad cyffredinol o'r safonau cyrhaeddiad sy'n debygol o fod wedi'u dangos gan ymgeiswyr y dyfarnwyd graddau penodol iddynt. Rhaid dehongli'r disgrifiadau mewn perthynas â'r cynnwys a nodir gan y fanyleb; ni chawsant eu cynllunio i ddiffinio'r cynnwys hwnnw. Yn ymarferol, bydd y radd a ddyfarnir yn dibynnu ar faint llwyddiant yr ymgeisydd i gwrdd â'r amcanion asesu yn gyffredinol. Gall diffygion mewn rhai agweddau ar berfformiad ymgeiswyr yn yr asesiad gael eu cydbwysu gan berfformiadau gwell mewn agweddau eraill.

Gradd A

Mae ymgeiswyr yn dangos dealltwriaeth o amrywiaeth o iaith lafar sy'n cynnwys peth iaith gymhleth ac yn ymwneud ag amrywiaeth o gyd-destunau. Maent yn gallu adnabod prif bwyntiau, manylion a safbwyntiau a thynnu casgliadau syml.

Maent yn cychwyn ac yn datblygu sgysiau a thrafodaethau, yn cyflwyno gwybodaeth ac yn adrodd digwyddiadau. Maent yn mynegi ac yn egluro syniadau a safbwyntiau, ac yn cynhyrchu dilyniannau estynedig o leferydd gan ddefnyddio amrywiaeth o eirfa, strwythurau ac amserau berf. Maent yn siarad yn hyderus, gydag ynganiad a goslef resymol o gywir. Mae'r neges yn glir ond gall fod rhai gwallau, yn enwedig pan fyddant yn defnyddio strwythurau mwy cymhleth.

Maent yn dangos dealltwriaeth o amrywiaeth o destunau ysgrifenedig sy'n ymwneud ag ystod o gyd-destunau. Maent yn deall peth iaith anghyfarwydd ac yn tynnu ystyr o iaith fwy cymhleth a thestunau estynedig. Maent yn gallu adnabod prif bwyntiau, tynnu manylion, adnabod safbwyntiau, agweddau ac emosïynau a thynnu casgliadau syml.

Maent yn ysgrifennu ar gyfer gwahanol bwrpasau a chyd-destunau am bynciau real neu ddychmygol. Maent yn mynegi ac yn egluro syniadau a safbwyntiau. Maent yn defnyddio amrywiaeth o eirfa, strwythurau ac amserau berf. Mae eu sillafu a'u gramadeg yn gywir yn gyffredinol. Mae'r neges yn glir ond gall fod rhai gwallau, yn enwedig pan fyddant yn ysgrifennu brawddegau mwy cymhleth.

Gradd C

Mae ymgeiswyr yn dangos dealltwriaeth o wahanol fathau o iaith lafar sy'n cynnwys amrywiaeth o strwythurau. Mae'r deunydd llafar yn ymwneud ag amrywiaeth o gyd-destunau, gan gynnwys rhai a all fod yn anghyfarwydd, a gall ymwneud â digwyddiadau yn y gorffennol neu'r dyfodol. Maent yn gallu adnabod prif bwyntiau, manylion a safbwyntiau.

Maent yn cymryd rhan mewn sgysiau a thrafodaethau syml ac yn cyflwyno gwybodaeth. Maent yn mynegi safbwyntiau ac yn dangos gallu i ymdrin â rhai elfennau annisgwyl. Mae eu hiaith lafar yn cynnwys amrywiaeth o strwythurau a gall ymwneud â digwyddiadau yn y gorffennol a'r dyfodol. Mae eu hynganiad a'u goslef yn fwy cywir nag anghywir. Maent yn cyfleu neges glir ond gall fod rhai gwallau.

Maent yn dangos dealltwriaeth o wahanol fathau o destunau ysgrifenedig sy'n cynnwys amrywiaeth o strwythurau. Mae'r deunydd ysgrifenedig yn ymwneud ag amrywiaeth o gyd-destunau, gan gynnwys rhai a all fod yn anghyfarwydd, a gall ymwneud â digwyddiadau yn y gorffennol a'r dyfodol. Maent yn gallu adnabod prif bwyntiau, tynnu manylion ac adnabod safbwyntiau.

Maent yn ysgrifennu ar gyfer gwahanol gyd-destunau a all fod yn real neu'n ddychmygol. Maent yn cyfathrebu gwybodaeth ac yn mynegi safbwyntiau. Maent yn defnyddio amrywiaeth o strwythurau a gallant gynnwys gwahanol amserau'r ferf neu fframiau amser. Mae'r arddull yn sylfaenol. Maent yn cyfleu neges glir ond gall fod rhai gwallau.

Gradd F

Mae ymgeiswyr yn dangos peth dealltwriaeth o iaith syml sy'n cael ei siarad yn glir sy'n ymwneud â chyd-destunau cyfarwydd. Maent yn gallu adnabod prif bwyntiau ac yn tynnu rhai manylion.

Maent yn cymryd rhan mewn sgysiau syml, yn cyflwyno gwybodaeth syml ac yn gallu mynegi eu barn. Maent yn defnyddio ystod gyfyngedig o iaith. Mae eu hynganiad yn ddealladwy. Ceir gwallau gramadeg ond mae'r prif bwyntiau'n cael eu cyfleu fel arfer.

Maent yn dangos peth gwybodaeth o destunau ysgrifenedig, syml, byr sy'n ymwneud â chyd-destunau cyfarwydd. Maent yn dangos dealltwriaeth gyfyngedig o iaith anghyfarwydd. Maent yn gallu adnabod prif bwyntiau a rhai manylion.

Maent yn ysgrifennu testunau byr sy'n ymwneud â chyd-destunau cyfarwydd. Maent yn gallu mynegi safbwyntiau syml. Maent yn defnyddio brawddegau syml. Mae'r prif bwyntiau fel arfer yn cael eu cyfleu ond mae gwallau o ran sillafu a gramadeg.

7

Y CWRICWLWM EHANGACH

Sgiliau Allweddol

Mae Sgiliau Allweddol yn ganolog i astudio TGAU mewn Ffrangeg a gellir eu hasesu trwy gynnwys y cwrs a'r cynllun asesu perthnasol fel y'u diffinnir yn y fanyleb. Gellir datblygu'r sgiliau allweddol canlynol trwy gyfrwng y fanyleb hon ar lefelau 1 a 2:

- Cyfathrebu
- Datrys Problemau
- Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu
- Gweithio gydag Eraill
- Gwella Eich Dysgu a'ch Perfformiad Eich Hun

Darperir cyfleoedd i olrhain datblygiad y sgiliau hyn yn erbyn y gofynion tystiolaeth Sgiliau Allweddol yn yr 'Enghreifftio Sgiliau Allweddol ar gyfer Ffrangeg', sydd ar gael ar wefan CBAC.

Materion ysbrydol, moesol, moesegol, cymdeithasol, deddfwriaethol, economaidd a diwylliannol

Mae astudio Ffrangeg yn cynnig cyfleoedd i hybu:

- **datblygiad ysbrydol**, trwy symbylu diddordeb ymgeiswyr yn ffenomen iaith a'r ystyron a'r teimladau y gall eu trosglwyddo;
- **datblygiad moesol**, trwy helpu ymgeiswyr i ffurfio a mynegi barn yn Ffrangeg am faterion sy'n ymwneud â'r hyn sy'n iawn ac yn anghywir;
- **datblygiad cymdeithasol**, trwy archwilio gwahanol gonfensiynau cymdeithasol, fel ffurfiau cyfarch, trwy ddatblygu gallu ymgeiswyr i gyfathrebu ag eraill, yn enwedig siaradwyr Ffrangeg, mewn dull priodol, goddefgar a chyda chydymdeimlad, a thrwy feithrin ysbryd o gydweithredu wrth ddefnyddio Ffrangeg i gyfathrebu â phobl eraill, boed yn ddysgwyr neu'n siaradwyr brodorol;
- **datblygiad diwylliannol a dealltwriaeth o faterion deddfwriaethol ac economaidd** trwy roi i ymgeiswyr olwg ar wahaniaethau diwylliannol a chyfleoedd i weld perthynas y rhain â'u profiad eu hunain ac i ystyried gwahanol draddodiadau, agweddau ac ymddygiadau diwylliannol ac ieithyddol. Bydd astudio pob agwedd ar wlad yr iaith darged yn meithrin ymwybyddiaeth o faterion deddfwriaethol ac economaidd.

Materion Amgylcheddol ac Ystyriaethau Iechyd a Diogelwch

Bydd astudio Ffrangeg yn gymorth i gyflwyno i ymgeiswyr werthfawrogiad o faterion amgylcheddol a bydd yn cyfrannu at addysg amgylcheddol ymgeiswyr. Caiff ystyriaethau lechyd a Diogelwch hefyd eu codi trwy'r meysydd pwnc.

Y Dimensiwn Ewropeaidd

Mae astudio TGAU Ffrangeg yn naturiol yn rhan annatod o'r dimensiwn Ewropeaidd, gan roi i weithlu'r dyfodol sgiliau priodol i'r economi byd-eang. Mae astudio Ffrangeg yn ehangu gorpwelion ymgeiswyr ac yn cynyddu ymwybyddiaeth o'r tebygrwydd a'r gwahaniaethau yn y ddau ddiwylliant.

Dinasyddiaeth

Bydd astudio Ffrangeg yn gymorth i ddatblygu mewn ymgeiswyr ddealltwriaeth lawn o'u rolau a'u cyfrifoldebau fel dinasyddion mewn democratiaeth fodern o fewn cyd-destun Ewropeaidd.

Cyfleoedd i ddefnyddio TGCh

Er mwyn chwarae rhan lawn mewn cymdeithas fodern, mae angen i ymgeiswyr allu defnyddio TGCh yn hyderus ac yn effeithiol. Rhoddir cyfleoedd, yn enwedig mewn aseiniadau gwaith cartref, i ymgeiswyr ddangos eu defnydd o TGCh trwy ddefnyddio sain, fideo a'r rhyngrwyd i gyrchu ac i gyfathrebu gwybodaeth. Efallai bydd yr aseiniadau'n gofyn i ymgeiswyr ddarllen ac ymateb i ffynonellau wedi'u seilio ar TGCh. Bydd cyfleoedd ar gael ar gyfer e-asesu.

Cwricwlwm Cymreig

Caiff ymgeiswyr gyfleoedd, trwy'r iaith darged, i drafod agweddau ar fywyd a diwylliant Cymru.

8

STRWYTHURAU GRAMADEGOL

Disgwylir y bydd ymgeiswyr TGAU wedi ennill gwybodaeth a dealltwriaeth o ramadeg Ffrangeg yn ystod eu cwrs. Yn yr arholiad bydd gofyn iddynt gymhwyso eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth, gan dynnu ar y rhestrau canlynol. *Mae'r enghreifftiau mewn cromfachau yn ddynodol, ac nid yn benodol.* Ar gyfer strwythurau a nodir gan (G), gwybodaeth oddefol yn unig sydd ei hangen.

FFRANGEG HAEN SYLFAENOL

- Enwau:** cenedl
ffurfiau unigol a lluosog
- Y Fannod:** pendant, amhendant a chyfrannol, gan gynnwys defnyddio *de* ar ôl y negyddol
- Ansoddeiriau:** cytundeb
safle
cymharol ac eithaf: rheolaidd a *meilleur*
dangosol (*ce, cet, cette, ces*)
amhendant (*chaque, quelque*)
meddiannol
gofynnol (*quel, quelle*)
- Adferfau:** cymharol ac eithaf: rheolaidd
gofynnol (*comment, quand*)
adferfau amser a lle (*aujourd'hui, demain, ici, là-bas*)
ymadroddion adferfol cyffredin
- Meintiolwyr/Cryfhawyr:** (*très, assez, beaucoup, peu, trop*)
- Rhagenwau:** personol: pob goddrych, gan gynnwys *on*
atblygol
perthynol: *qui*
perthynol: *que* (G)
gwrthrych: uniongyrchol (G) ac anuniongyrchol (G)
safle a threfn rhagenwau gwrthrychol (G)
anghysylltiol/pwysleisiol
dangosol (*ça, cela*)
amhendant (*quelqu'un*)
gofynnol (*qui, que*)
defnyddio *y, en* (G)

Berfau: berfau rheolaidd ac afreolaidd, gan gynnwys berfau atblygol pob person o'r ferf, unigol a lluosog
 ffurfiau negyddol
 ffurfiau gofynnol
 dulliau cyfarch *tu, vous*
 berfau amherfonol (*il faut*)
 berfau wedi'u dilyn gan ferfenw gyda neu heb arddodiad
 amserau: presennol
 perffaith
 amherffaith: *avoir, être a faire*
 berfau cyffredin eraill yn yr amser amherffaith (G)
 dyfodol agos
 dyfodol (G)
 amodol: *vouloir ac aimer*
 gorberffaith (G)
 y stad oddefol: amser presennol (G)
 gorchmynnol
 rhangymeriad presennol (G)

Arddodiaid

Cysyllteiriau

Rhif, maint, dyddiadau ac amser gan gynnwys defnyddio *depuis* gyda'r amser presennol

FFRANGEG HAEN UWCH

Yr holl ramadeg a stwythurau sydd wedi'u rhestru ar gyfer yr Haen Sylfaenol, a:

Ansoddeiriau: cymharol ac eithaf, gan gynnwys *meilleur, pire*

Adferfau: cymharol ac eithaf, gan gynnwys *mieux, le mieux*

Rhagenwau: defnyddio *y, en*
 perthynol: *que*
 perthynol: *dont* (G)
 gwrthrych: uniongyrchol ac anuniongyrchol
 safle a threfn rhagenwau gwrthrychol
 dangosol (*celui*) (G)
 meddiannol (*le mien*) (G)

Berfau: amserau: dyfodol
 amherffaith
 amodol
 gorberffaith
 y stad oddefol: amserau dyfodol, amherffaith a pherffaith (G)
 berfenw perffaith
 rhangymeriad presennol, gan gynnwys defnyddio ar ôl *en*
 modd dibynnol: presennol, mewn ymadroddion cyffredin (G)

Amser: gan gynnwys defnyddio *depuis* gyda'r amser amherffaith

SWYDDOGAETHAU IAITH

Mae modd diffinio'r swyddogaethau hyn yn ôl yr hyn a wnawn gydag iaith. Er enghraifft, gallwn ddefnyddio iaith i haeru, holi, gorchymyn, perswadio, ymddiheuro. Mae'r swyddogaethau sydd wedi'u cynnwys yn y fanyleb hon yn perthyn i bedwar prif gategori:

- (a) rhoi a cheisio gwybodaeth ffeithiol;
- (b) agweddau, barn a gwerthuso;
- (c) cyflawni pethau;
- (ch) cymdeithasu.

Bydd yr arholiad yn cael ei lunio i asesu pa mor dda y gall ymgeiswyr berfformio ac ymateb i'r swyddogaethau a restrir isod, o fewn cyd-destun y meysydd pwnc gan ddefnyddio'r strwythurau a'r eirfa a nodir yn y fanyleb. Bydd ymgeiswyr sy'n cael eu cyflwyno ar gyfer yr Haen Uwch yn dangos amrywiaeth ehangach o swyddogaethau iaith.

Mae'r rhestr ganlynol yn cynnwys yr holl swyddogaethau y dylai ymgeiswyr allu eu deall neu eu mynegi yn yr arholiad.

(a) Rhoi a Cheisio Gwybodaeth Ffeithiol

1. gofyn am wybodaeth
2. rhoi gwybodaeth
3. adrodd (gan gynnwys egluro, disgrifio ac adrodd)
4. cywiro
5. nodi a ydych yn gwybod rhywbeth neu'n adnabod rhywun ai peidio
6. darganfod a yw rhywun yn gwybod rhywbeth neu'n adnabod rhywun ai peidio

(b) Agweddau, Barn a Gwerthuso

1. mynegi cytundeb ac anghytundeb
2. holi am gytundeb ac anghytundeb
3. nodi a ydych yn cofio neu wedi anghofio rhywbeth neu rywun ai peidio
4. darganfod a yw rhywun yn cofio neu wedi anghofio rhywbeth neu rywun ai peidio
5. nodi bod rhywbeth yn bosibl neu'n amhosibl
6. darganfod a yw rhywbeth yn cael ei ystyried yn bosibl neu'n amhosibl

7. mynegi diffyg dealltwriaeth a/neu ofyn am eglurhad
8. nodi pa mor sicr neu ansicr ydych chi o rywbeth
9. darganfod pa mor sicr neu ansicr mae eraill o rywbeth
10. mynegi pleser neu hoffter o rywbeth neu rywun
11. mynegi diffyg boddhad neu atgasedd at rywbeth neu rywun
12. holi am bleser, hoffter, diffyg boddhad, atgasedd
13. mynegi diddordeb neu ddiffyg diddordeb
14. holi am ddiddordeb neu ddiffyg diddordeb
15. mynegi syndod
16. mynegi gobaith
17. mynegi bodlonrwydd neu anfodlonrwydd
18. holi am fodlonrwydd neu anfodlonrwydd
19. mynegi siom
20. mynegi ofn neu bryder
21. holi am ofn neu bryder
22. mynegi hoff ddewis
23. holi am hoff ddewis
24. mynegi diolch
25. mynegi cydymdeimlad
26. mynegi hapusrwydd ac anhapusrwydd
27. ymddiheuro ac ymateb i ymddiheuriad
28. mynegi cymeradwyaeth neu anghymeradwyaeth
29. holi am gymeradwyaeth neu anghymeradwyaeth
30. mynegi gwerthfawrogiad
31. mynegi edifeirwch
32. mynegi difaterwch
33. cyhuddo neu edliw

34. mynegi gallu neu anallu
35. darganfod a yw eraill yn gallu gwneud rhywbeth ai peidio

(c) **Cyflawni Pethau**

1. awgrymu cynllun gweithredu
2. cynnig gwneud rhywbeth
3. gofyn neu wahodd rhywun i wneud rhywbeth
4. gwahodd eraill i wneud rhywbeth
5. gofyn am gyngor
6. cyngori eraill i wneud (neu i beidio â gwneud) rhywbeth
7. rhybuddio eraill
8. cyfarwyddo eraill i wneud (neu i beidio â gwneud) rhywbeth
9. nodi a yw rhywbeth yn angenrheidiol neu'n orfodol ai peidio
10. darganfod a yw rhywbeth yn angenrheidiol neu'n orfodol ai peidio
11. rhoi a cheisio caniatâd i wneud rhywbeth
12. darganfod a oes gan eraill ganiatâd i wneud rhywbeth
13. gwrthod caniatâd
14. mynegi angen
15. dod i wybod am angen
16. mynegi bwriad
17. holi am fwriad
18. mynegi dymuniad neu awydd
19. holi am ddymuniad neu awydd

(ch) **Cymdeithasu**

1. cyfarch pobl
2. cyflwyno rhywun a chael eich cyflwyno
3. ymadael
4. denu sylw
5. llongyfarch, canmol
6. cynnig dymuniadau da

SYNIADAU CYFFREDINOL

Mae'r syniadau a restrir isod yn nodi'r rhai y dylai ymgeiswyr allu eu deall a'u mynegi. Mae'r rhain yn cyfrannu at ystod yr iaith y mae disgwyl i ymgeiswyr ei deall a'i mynegi. O dan bob prif bennawd mae rhestr fer o enghreifftiau er mwyn egluro'r syniadau unigol. Mewn rhai adrannau, serch hynny, lle yr ystyrir bod hynny'n briodol, rhoddir rhestrau mwy manwl.

(a) DIRFODOL

1. Bodolaeth, anfodolaeth
e.e. *il y a*
être
exister
2. Presenoldeb, absenoldeb

e.e. *il y a*
absent
ici
là
3. Argaeledd, diffyg argaeledd

e.e. *avoir*
il reste
4. Digwydd, heb ddigwydd

e.e. *arriver*
avoir lieu
se passer
5. Dangos

e.e. *celui-ci*
voici
montrer

(b) **GOFOD**

e.e.	<i>Où ? être situé/se trouver à à côté (de) à droite à gauche à l'intérieur (extérieur) de au bord de au bout de au-dessus/dessous au milieu (de) au sommet (de) autour de aux environs (de)</i>	<i>avec au fond (de) chez contre dans de chaque (ce, l'autre) côté (de) dedans dehors derrière devant en en bas (de) en face (de) en haut (de) entre hors (de) ici là</i>
2.	Pellter e.e. <i>c'est à quelle distance ? à x mètres/kilomètres de loin de mètre près de (le plus) proche (tout) près parmi</i>	<i>là-bas le long de loin (de) n'importe où où par-dessus/dessous par ici par là</i>
3.	Symudiad e.e. <i>partout aller arriver courir descendre vers</i>	<i>près (de) sous sur tout droit y</i>
4.	Symudiad gyda pherson neu beth neu mewn perthynas â hwy e.e. <i>accompagner aller chercher apporter suivre</i>	
5.	Cyfeiriad e.e. <i>cyfeiriad à droite à gauche tout droit nord, sud, est, ouest sens vers</i>	

6. Tarddiad
e.e. à
de
d'où
sortir
venir
7. Lleoedd
e.e. endroit
ici, là
quelque part
région

(c) **AMSER**

1. Calendr

*Nous sommes le combien ? Le premier janvier,
le deux janvier etc.*

Quand ?

Quelle est la date ?

C'est le . . .

<i>lundi</i>	<i>janvier</i>
<i>mardi</i>	<i>février</i>
<i>mercredi</i>	<i>mars</i>
<i>jeudi</i>	<i>avril</i>
<i>vendredi</i>	<i>mai</i>
<i>samedi</i>	<i>juin</i>
<i>dimanche</i>	<i>juillet</i>
<i>jour</i>	<i>août</i>
<i>mois</i>	<i>septembre</i>
<i>saison</i>	<i>octobre</i>
<i>semaine</i>	<i>novembre</i>
<i>week-end</i>	<i>décembre</i>

<i>au printemps</i>	<i>an/année</i>
---------------------	-----------------

en été

en automne

en hiver

vacances

fêtes

siècle

Pâques

Noël

congé

jour férié

2. Cloc

Quand ?

A quelle heure ?

Quelle heure est-il? moins

seconde

minute

heure

midi

minuit

quart

demi(e)

moins

Il est x heures

A x heures. (gan gynnwys cloc 24 awr)

Vers trois heures

juste

pile

en avance

en retard

3. Pwynt mewn amser
- e.e. *aujourd'hui*
dans trois jours ac ati
dans les années soixante ac ati
de bonne heure
demain
après-demain
hier
il y a (trois jours) ac ati
le lendemain
récent
la veille
4. Hyd amser
- e.e. *Combien de temps ?*
de . . . à
depuis
durer
en
huit jours
journée
pendant
quinze jours
quinzaine
voilà
weekend
5. Amllder
- e.e. *fois*
quelquefois
d'habitude
seulement
souvent
toujours
tous les jours
le vendredi
6. Dilyniant
- e.e. *d'abord*
après + berfenw perffaith
avant de + berfenw
puis
plus tard
venir de
7. Agosrwydd
- e.e. *aller + berfenw*
bientôt
dans quelques instants
tout de suite

8. Cyflymder
e.e. *100 kilomètres à l'heure*
lent (ement)
rapide (ment)
ralentir
9. Cyfoesedd
e.e. *en même temps que*
maintenant
pendant que
soudain
10. Dechrau, parhad a diwedd
e.e. *à partir de*
commencer (à/par)
continuer
finir (de/par)
jusqu'à
11. Newid a pharhad
e.e. *changer*
devenir
rester

(ch) **RHINWEDDAU A NODWEDDION**

1. Maint, Mesuriad a Dimensiynau
e.e. *Comment ?* e.e. *Quelle est votre taille/pointure ?*
petit *centimètre, mètre*
le plus grand *grand/petit*
plus gros que
2. Oed
e.e. *Quel âge . . . ?* *jeune*
avoir x ans *moderne*
adolescent *né le*
adulte *vieux*
âge
âgé de
plus/moins âgé que
aîné
cadet
3. Golwg
e.e. *avoir l'air*
beau
laid
sale/propre
sembler

4. Swm
 e.e. *Combien ?* *assez*)
gramme *beaucoup*)
livre *pas*) *de*
kilo *peu*)
litre *trop*)
encore)
5. Siâp
 e.e. *carré*
(en) forme (de)
rond
6. Tymheredd
 e.e. *il (avoir, être, faire) chaud/froid*
degré
geler
température
7. Ansawdd
 e.e. *bien*
bon/mauvais
excellent
mieux
8. Mynediad
 e.e. *complet*
entrée
fermé/ouvert
libre/occupé
interdit
sortie
9. Gwerth
 e.e. *bon marché*
cher
coûter
prix
valoir
10. Gwironedd, cywirdeb
 e.e. *avoir raison/tort*
faux/vrai
correct
exact
11. Cenedligrwydd
 e.e. *d'où ?*
pays
venir
gallois ac ati.

12. Rhwyddineb
e.e. *aider*
facile/difficile
empêcher
essayer
13. Diddordeb
e.e. *s'ennuyer*
ennuyeux
intéressant
s'intéresser à
14. Emosiwn
e.e. *aimer/détester*
content/triste
heureux/malheureux
15. Iechyd a Chryfder
e.e. *aller bien/mal*
faible/fort
fatigué
fragile
16. Deunyddiau
e.e. *(en) bois* *laine*
coton *métal*
cuir *papier*
fer *plastique*
argent *verre*
17. Blas ac arogl
e.e. *goût*
odeur
parfum
salé
sentir
sucré
18. Lliw
e.e. *De quelle couleur ?*
blanc *rouge*
bleu *roux*
blond *vert*
clair *foncé*
19. Nodweddion personol
e.e. *agréable*
amusant
caractère
gentil
paresseux

20. Clywadwyedd
e.e. *bruit*
calme
écouter
entendre
fort
tranquille
à voix haute
21. Gradd, dull
e.e. *à peine*
assez
plutôt
si (+ ansoddeiriau/adferfau)

(d) **SYNIADAU MEDDYLIAL**

1. Cyfathrebu
e.e. *demander*
dire
écrire
parler
2. Myfyrio
e.e. *croire*
se demander
oublier
se souvenir de

GEIRFA

Mae'r adran hon yn cynnwys rhestr, yn nhrefn yr wyddor, o isafswm yr Eirfa Graidd ar gyfer yr Haen Sylfaenol.

Bydd y tasgau asesu ar yr Haen Sylfaenol wedi'u seilio ar isafswm y Rhestr o Eirfa Graidd, ond dylai ymgeiswyr hefyd ddisgwyl dod ar draws geirfa anghyfarwydd a all ddigwydd yn y papurau gwrando a darllen. Ni chaiff yr eirfa hon ei phrofi.

Ni chaiff y canlynol ei gynnwys:

- geiriau cytras hawdd eu hadnabod
- rhagddodiaid ac ôlddodiaid i eiriau sydd eisoes wedi'u rhestru
- deilliadau
- geiriau sy'n cael eu defnyddio'n gyffredin yn y Gymraeg/Saesneg
- geiriau Saesneg sy'n cael eu defnyddio'n gyffredin yn yr iaith dramor
- trefi, gwledydd a chenedligrwydd
- rhifolion a threfnolion
- dyddiau'r wythnos, misoedd y flwyddyn a'r tymhorau
- cenedl geiriau
- ystyron
- lluosog

A

a côté de
à droite
à gauche
à l'étranger
à l'heure
à mon avis
à point
à travers
à ... kilomètres
à ... mètres
abricot
absent
absolument
accent
accident
accompagner
achat
acheter
acteur
activité
actualité(s)
addition
adolescent
adulte
aéroglesseur
aéroport
affaires
affiche
affreux
âge
âgé
agence de voyages
agent de police
agneau
agréable
agriculteur
aider
aimable
aimer
aîné
air
alimentation
aller
aller bien, mieux, mal
aller chercher
aller-simple
aller-retour
allô
allumer
allumette
alors
alphabet
alpinisme
ambition
ambulance
ami
amour
amusant
an
ananas
ancien
année
anniversaire
annuaire
(à l') appareil
appétissant
apporter
apprécier
apprendre
après
après-demain
après-midi
arbre
argent
argent de poche
armoire
arrêt (d'autobus)
arrêter
arriver
article
ascenseur
aspirateur
(s') asseoir
aspirine
assez
assiette
assis
athlétisme
attacher
attaquer
attendre
attention!
(faire) attention
au moins
au revoir
au secours!
au-dessous
au-dessus
auberge de jeunesse
aujourd'hui
aussi
auteur
auto(mobile)
autobus
autocar
autoroute
auto-stop
autre
autrefois
avant

avant-hier
 avec (plaisir)
 avenue
 averse
 (par) avion
 avoir
 avoir (faim, soif)
 avoir besoin de
 avoir envie de
 avoir l'air
 avoir lieu
 avoir mal à
 avoir raison
 avoir tort

B

bac(calauréat)
 bagages
 baguette
 (se) baigner
 baignoire
 bain
 bal
 balcon
 balle
 ballon
 banane
 bande dessinée
 banlieue
 banque
 bar
 bas
 bassin
 (en) bas
 bateau
 bâtiment
 bavarder
 beau
 beau-père
 beaucoup
 beaucoup de monde
 bébé
 belge
 belle-mère
 bête
 beurre
 bibliothèque
 bicyclette
 bidet
 bien
 bien entendu
 bientôt
 bienvenu(e)
 bière
 bifteck

billet
 billet de banque
 biologie
 biscuit
 bistro
 blanc
 (se) blesser
 bleu
 blond
 blouson
 boeuf
 boire
 bois
 boîte
 boisson
 bol
 bon
 bon appétit
 bonbon
 bonjour
 bonne année
 bonne nuit
 bonsoir
 bon voyage
 (au) bord (de)
 botte
 bouche
 boucher
 boulanger
 boulevard
 boum
 (au) bout (de)
 bouteille
 boutique
 bouton
 bras
 bricolage
 briller
 britannique
 brochure
 (se) bronzer
 brosse
 brosse à dents
 brouillard
 bruit
 brun
 buffet
 bulletin
 bureau
 bureau de poste
 bureau de change
 bureau de tabac
 bureau des objets trouvés
 bus
 (bien) cuit

C

C.E.S.

c'est-à-dire

cabine téléphonique

cable (télévision par)

cadeau

cadet

café

café-tabac

cafetière

cahier

caisse

calme

camarade

cambriolage

camion

campagne

camper

campeur

camping

canard

canapé

cantine

car

caravane

carafe

carnet (de chèques)

carotte

carré

carrefour

carte

carte bancaire

à la carte

carte postale

casser

casserole

cassette vidéo

cassis

cathédrale

cave

ce

cédérom

ceinture

célèbre

célibataire

celui-ci (-là)

cent

centime

centimètre

centre de loisirs

centre commercial

centre-ville

cerise

certain

chacun

chaîne

chaîne stéréo

chaise

chambre

champ

champignon

champion

(avoir de la) chance

changer

chanson

chanter

chanteur

chapeau

chaque

charcuterie

charger (un programme)

chariot

charmant

chat

châtain

château

chaud

chauffage (central)

chauffeur

chaussette

chaussure

chef

chemin

chemin de fer

chemise

chemisier

chèque

chèque de voyage

cher

chercher

cheval

cheveux

chez (moi)

chic

chien

chiffre

chimie

chips

chocolat

choisir

choix

chômage

chose

chou

chou-fleur

chouette!

cidre

ciel

cigarette

cinéma

circulation

cirque
 citron
 clair
 classe
 clavier
 clé
 cleient
 climat
 club
 coca(-cola)
 cochon
 code de la route
 coffre
 coiffeur/coiffeuse
 coin
 collant
 collègue
 colline
 colonie (de vacances)
 combien
 commander
 comme
 commencer
 comment
 commerçant
 commissariat (de police)
 commode
 compartiment
 complet
 complètement
 comprendre
 comprimé
 compris
 compter
 concert
 concierge
 conduire
 confiserie
 confiture
 confortable
 congé
 congélateur
 connaître
 consigne (automatique)
 content
 continuer (à)
 contre
 contrôleur
 copain/copine
 corps
 correspondance
 correspondant
 costume
 coton
 cou
 (se) coucher

couchette
 coude
 couleur
 coup de pied
 coup de soleil
 coup de téléphone
 (se) couper
 courir
 courriel
 (faire des) courses
 court
 cousin(e)
 couteau
 coûter
 couvert
 couverture
 cravate
 crayon
 crème
 crêpe
 crevé
 crier
 croire
 croissant
 crudités
 cuiller
 cuir
 (faire la) cuisine
 cuisinière
 (bien) cuit
 curseur
 cyclisme
 cycliste

D

d'abord
 d'accord
 d'habitude
 d'occasion
 dactylo
 dame
 dangereux
 dans
 danser
 date
 de
 de bonne heure
 de la part de
 de rien
 de temps en temps
 décider
 décrire
 décrocher
 déçu
 défendu

défense de
dégoûtant
degré
dehors
déjà
déjeuner (pause déjeuner)
délicieux
(après-)demain
demander
demi
dent
dentifrice
dentiste
départ
département
dépenser
dépliant
depuis
dernier
derrière
descendre
description
désirer
désolé
dessert
dessin
dessin (animé)
dessiner
destination
détester
deuxième
devant
déviation
devoir
différence
différent
difficile
dîner
diplôme
direct
directeur
cyfeiriad
discothèque
discuter
disque
disquette
distance
divorcé
dizaine
docteur
doigt
domicile
dommage
donc
donner
dormir

dortoir
dos
douane
douanier
doubler
doucement
douche
doux
drap
drogues
droit
drôle
dur
durer

E

eau
eau (minérale)
échange
échecs
échouer
éclair
éclaircie
école
écouter
écran
église
eh bien
élection
électricité
électrophone
élégant
élève
elle(s)
embouteillage
émission (policière, de musique pop etc.)
emplacement
emploi
emploi du temps
employé
en
en avoir marre
en bas
en différé
en direct
en face de
en forme
en général
en panne
en retard
en sus
enchanté
encore
endroit
enfant

enfin
 ennuyeux
 enregistrer
 enseignant
 ensoleillé
 ensuite
 entendre (s') (avec)
 entouré (de)
 entre
 entrecôte
 entrer
 environ
 épais
 envoyer
 épaule
 épicier
 épouse
 époux
 équipe
 équitation
 escalier
 escargot
 espérer
 essayer
 essence
 essuyer
 est
 estomac
 étage
 étape
 (en bon/mauvais) état
 étoile
 étonnant
 étranger
 (à l') étranger
 être
 être d'accord
 étudier
 euro
 événement
 évier
 examen
 excellent
 excursion
 excusez-moi
 s'excuser
 excursion
 (par) exemple
 explication
 expliquer
 extraordinaire

F

(en) face de
 fâché

facile
 facteur
 faible
 (avoir) faim
 faire
 faire de l'auto-stop
 faire des économies
 faire du bricolage
 faire du camping
 faire le plein
 faire les courses
 famille
 fatigué
 faute
 fauteuil
 faux
 favori
 fax
 félicitation
 femme
 fenêtre
 ferme
 (jour) férié
 fermé
 fermeture
 fermier
 fête
 feu
 feu (rouge, vert)
 feuilletton
 fiancé(e)
 fiche
 fille
 film
 fils
 fin
 finir
 fleur
 flic
 fois
 (au) fond (de)
 football
 forêt
 formation professionnelle
 formidable
 fort
 fou (folle)
 fourchette
 fragile
 frais (fraîche)
 fraise
 framboise
 franc
 frapper
 freiner
 frère

frigo
frites
froid
fromage
fruit
fruits de mer
fumer

G

gagner
gallois
gant de toilette
garage
garagiste
garçon
garçon de café
garder
gare (routière)
gâteau
(à, sur votre) gauche
gaz
geler
gendarme
genou
gens
gentil
géographie
gîte
glace
glisser
gorge
gosse
goûter
gramme
grand
grand-chose
grand-mère
grand-parent
grand-père
grandes vacances
gras
gratuit
grillé
grippe
gris
gros
groupe
guichet
guide
gymnase

H

H.L.M.
habiter

habitude
haricot vert
(en) haut
hébergement
herbe
(de bonne) heure
heureux
hier
hier soir
histoire
homme
honnête
hôpital
horaire
hors-d'oeuvre
hôtel (de ville)
hôtesse de l'air
hovercraft
huile
huit jours
hypermarché

I

ici
idée
idiot
il
il faut
a
image
immédiatement
immeuble
imperméable
important
impossible
imprimante
incendie
industrie
infirmier/ère
informations
informatique
ingénieur
inquiet
insecte
instituteur/trice
instructions
instrument
intelligent
interdit (de)
intéressant
intéresser
intérieur
international
interview
inutile
inviter

J

(ne...) jamais
 jambe
 jambon
 jardin (public)
 jaune
 je suis né(e)
 jeter
 jeune
 jeune fille
 jeune homme
 joli
 jouer
 jouet
 joueur
 jour
 jour férié
 journal
 journal télévisé
 journaliste
 journée
 joyeux Noël!
 jumeau
 jumelle
 jumelé
 jupe
 jus de fruit
 jusqu'à

K

kilo
 kiosque

L

là-bas
 lac
 laid
 laine
 lait
 lampe
 langue
 lapin
 large
 lavabo
 lave-vaisselle
 lecture
 léger
 légume
 le lendemain
 lent
 lettre
 librairie
 libre

libre-service
 ligne
 limonade
 linge
 lire
 (faire le) lit
 litre
 livre
 livre (sterling)
 location
 loger
 loin
 loisirs
 long
 longtemps
 louer
 lourd
 lui
 lunettes
 lycée

M

Madame
 Mademoiselle
 magasin
 magazine
 magnétophone
 magnétoscope
 magnifique
 maigre
 maillot de bain
 main
 maintenant
 mairie
 mais
 maison
 maison des jeunes
 (avoir) mal (à)
 malade
 malheureusement
 malheureux
 maman
 La Manche
 manger
 manquer
 manteau
 maquillage
 marchand
 (bon) marché
 marcher
 marée
 mari
 mariage

marié
marque
marron
match (nul)
mathématiques
matière
mauvais
mécanicien
méchant
médecin
médicament
médecine
meilleur
mél
melon
(faire le) ménage
menton
menu (à 80 francs etc.)
mer
merci
mère
merveilleux
Mesdames
Messieurs
météo
mètre
métro
mettre
meublé
meubles
mi-temps
micro(-ordinateur)
midi
mieux
mignon
(au) milieu (de)
mince
minuit
minute
miroir
mixte
moche
moderne
moi
moins (le quart)
moins (de)
mois
moitié
moment
monarchie
monnaie
Monsieur
montagne
monter
monument
mort

mot
moteur
moto
mouchoir
mouillé
moules
moutarde
mouton
moyen
mur
musée
musicien
musique
mystérieux

N

n'est-ce-pas?
nager
naissance
nappe
natation
naturel
né(e) le..à...
ne quittez pas
nécessaire
neiger
nettoyer
neuf
neveu
nez
nièce
Noël
noir
nom
non
non-fumeurs
non potable
nord
normal
note
nouveau
nouvelles
nuage
nuit
(composer le) numéro
nylon

O

obligatoire
occupé
œil/yeux
œuf
office (de tourisme)
oignon

oiseau
oncle
opinion
opticien
orage
orange
ordinaire
ordinateur
oreille
ou
où
oublier
ouest
oui
ouvert
ouverture
ouvrir

P

(à) partir de
(en) panne
(faire une) promenade
page
pain
pâle
panier
pantalon
papa
papier
paquet
parapluie
parce que
pardessus
pardon
pare-brise
parents
paresseux
parfois
parfum
parking
parler
parmi
partir
partout
pas mal
passe-temps
passeport
passer
passionnant
patinoire
pâtisserie
pauvre
pauvreté
pays
paysan

péage
peau
pêche
peigne
pellicule
pelouse
pendant
penser
pension
perdre
père
permis (de conduire)
personne
petit
petit déjeuner
petit-fils
petite annonce
petits-enfants
petits-pois
peu
(avoir) peur
peut-être
pharmacie
phrase
physique
pièce
pièce (d'identité)
pièce (de théâtre)
(à) pied
piéton
pilule
piscine
placard
place
plafond
plage
plan
planche à voile
plancher
plante
plat (du jour)
plat cuisiné
plein
pleurer
pleuvoir
pluie
a
plusieurs
pluvieux
pneu
poche
poids lourd
poing
pointure
poire
poisson

poitrine
poivre
poli
polluer
pomme
pomme de terre
pompier
pont
porc
port
porte
portefeuille
porte-monnaie
porter
poser (une question)
possible
poste de police
potage
poubelle
poule
poulet
poupée
pour
pour aller à
pourboire
pousser
préférence/préférer
Premier Ministre
prendre
prénom
préparer
près de
présent
Président
presque
pressé
prêt
prêter
primaire
principal
privé
prix
problème
prochain
proche
produit
professeur
programme
(se) promener
hyrwyddo
prononcer
propre
prune
public
publicité
puis

pull
pyjama

Q

quai
quand
quart
quartier
quel
quelle heure est-il?
quelque
quelque chose
quelquefois
question
quinzaine
quitter

R

raccrocher
(avoir) raison
radio
raisin
ranger
rapide
rare
ravi
rayon
récent
réception
recette
recevoir
réclame
recommander
récompense
récréation
reçu
réduction
réduit
regarder
région
règlement
reine
remarquer
remplir
rencontrer
rendez-vous
rendre visite à
renseignements
rentrée
rentrer
repas
répéter
répondre
réponse

réservation
 réserver
 rester
 résultat
 (en) retard
 retourner
 réunion
 rez-de-chaussée
 rhume
 riche
 rideau
 (ne...) rien
 rien à déclarer
 rire
 rivière
 riz
 robe
 robinet
 roman (policier, d'amour)
 rond
 rond-point
 rose
 rosé
 rôti
 rouge
 rouler
 route
 roux
 rue

S

(s') appeler
 (s') approcher
 (s') écrire
 s'amuser
 s'il te (vous) plaît
 sac
 sac à dos
 sac à main
 sac de couchage
 sage
 saignant
 saison
 sale
 salé
 salle
 salle à manger
 salle d'attente
 salle de bains
 salle de jeux
 salle de séjour
 salon
 salut
 sandwich
 sang

sans
 sans abri
 sans plomb
 santé
 satellite
 satisfait
 saucisse
 saucisson
 sauf
 sauter
 savoir
 savon
 science
 scolaire
 (se) déshabiller
 (se) dire
 (se) dépêcher
 (se) laver
 (se) lever
 (se) noyer
 (se) reposer
 (se) réveiller
 (se) trouver
 se reposer
 séance
 sec
 sécheresse
 secondaire
 (au) secours
 secrétaire
 séjour
 sel
 semaine
 sens interdit
 sens unique
 sérieux
 serveur
 service (non compris)
 serviette
 seul
 seulement
 shampooing
 short
 si
 sida
 siècle
 siège
 silence
 simple
 sirop
 site web
 situé
 ski (nautique)
 slip (de bain)
 SNCF
 sœur

soif
(du) soir
soirée
soldes
soleil
sondage
sortie (de secours)
sortir
soucoupe
soudain
souper
sourd
souris
sous
sous-sol
sous-titré
(se) souvenir (de)
souvent
sparadrap
spécial
spécialité
spectacle
spectateur
sportif
sports d'hiver
stade
stage
stagiaire
station (de ski, etc.)
station-service
stationnement
stationner
stylo
sucre
sucré
sud
super
supermarché
supplément
sur
sûr
surfer le net
surprise-partie
surtout
sympa
syndicat d'initiative

T

(faire un) tour
tabac
table
tableau
tableau noir
taille
talon

tante
tard
tarif
tarte
tartine
tasse
télécopie
télé-journal
télégramme
téléphoner
téléspectateur
téléviseur
télévision
température
(avoir le) temps
tente
terminer
terrain
terrible
tête
TGV
thé
théâtre
ticket
Tiers-Monde
timbre
timide
toi
toilettes
tomate
tomber
tôt
toucher
toujours
tourner
tous les combien?
tous les jours/mois
tout
tout à coup
tout à l'heure
tout de suite
tout droit
tout le monde
toutes directions
train
trajet
tranche
tranquille
transport
travailler
travaux manuels
traverser
très
trimestre
triste
trop

trottoir
truc
truite
tunnel

U

uniforme (scolaire)
unique
urgent
usine
utile
utiliser

V

(faire la) vaisselle
(grandes) vacances
vache
valise
vanille
vapeur
varié
veau
vedette
végétarien
véhicule
veille
vélo
vendeur(euse)
vendre
venir
vent
vente
ventre
vérifier
verre
vers
version (française/originale)
vert
veste
vestibule
vêtements
veuf
veuve
viande
vide
(jeux) vidéo
vie
vieux
vilain
village
ville
vin (blanc, rouge, rosé)
vinaigre
visage

visiter
vite
vitrine
vivre
voici
voilà
voir
voisin
voiture
voix
vol
voler
voleur
vomir
vouloir
vous
voyager
vrai
vue

W

W.C.
wagon (-lit, -restaurant)
western

Y

y
yaourt
yeux

